

KUR'ÂN VE EVRENSEL MESAJI (9)

(...dünden devam)

Biraz önce belirttiğimiz gibi Kudüs'e giren Hz. Ömer, Süleyman ma'bedini ziyaret etmiş, Dâvûd makamında namaz kılmış, İlyâ ve Lüd halklarına şu güvenceyi vermiştir:

"1) Canları, malları, kiliseleri, haçları (kıblegâhları), hastaları, sağlamları ve tüm bireyleri güvence içindedir. Hiç kimseye zarar verilmeyecektir.

2) Kiliseleri konut yapılmayacak, yıkılmayacak, bunların mal ve müstemilâtına dokunulmayacak, zarar verilmeyecektir.

3) Haçlarına dokunulmayacağı gibi, mallarına da el konulmayacaktır.

4) Dinlerine baskı yapılmayacaktır.

5) (Hıristiyan) İlyâ'da Yahûdîler oturtulmayacaktır.

6) İlyâ 'Kudüs) halkı da diğer kentlerin halkı gibi cizye verecekler; Rumları, hırsızları İlyâ'dan çıkaracaklardır.

7) İlyâ'dan çıkarılan Rumların da canları ve malları, kendileri güvenlik içinde bulunacakları yere varıncaya dek güvence altındadır.

8) İlyâ'da ikamet eden Rumlar da İlyâ halkının yükümlü olduğu görevleri yapmak şartıyla güvencede olacaklardır.

9) İlyâ halkından, ma'bedlerini bırakıp Rumlarla beraber gitmek isteyenler, güvenlik içinde bulunacakları yere varıncaya dek mal ve can güvenliğine sahiptirler. Mallarını da beraberlerinde götürebilirler. Bunların geride kalan kiliseleri ve manastırları korunacaktır.

10) İlyâ dışında oturanlar ise, isterlerse İlyâ halkı gibi cizye vererek güvenlik içinde yaşayabilirler. Bunlardan dileyen Rumlarla gider, dileyen âilesine döner. Hasat zamanına kadar kendilerinden cizye alınmaz.

11) Halkın cizye vermesi şartıyla, bu antlaşmada yazılanlar, Allah'ın, Elçisi'-nin, Halîfelerin ve mü'minlerin garantisi altındadır. İşbu antlaşma, Hicretin 15'nci yılında yazılmıştır. Şâhitler: Hâlid ibn Velîd, Amr ibn el-Âs, Abdu'r-Rahmân ibn Avf, Muâviye ibn Ebî Süfyân." (Taberî, Târîḫ u'l-Umeme ve'l-Mulûk: 3/609; Şiblî en-Nu'-mânî, Hz. Ömer, Ömer Rıza Doğrul çevirisi, s. 367-368, İstanbul 1345-1927)

(devamı yarın..)